GEMEENTE Hoorn

Projectplan

Naam project: Passend Onderwijs

Corsaregistratie	:		Datum	:	18 januari 2013
Steller	:	M. Boxem	Aan	:	
Telefoon	:	0229-252639	Bijlagen	:	Geen bijlagen
Projectleider	:	M. Boxem	Status	:	def
AOG	:				
BOG	:		paraaf		

1. Inleiding

1.1 Beschrijving Passend Onderwijs

Met ingang van 1 januari 2013 vormen alle schoolbesturen in het primair onderwijs in West-Friesland samen een regionaal samenwerkingsverband, waarbij ook het speciaal onderwijs betrokken is. De scholen uit het voortgezet onderwijs zijn voornemens eveneens begin 2013 een regionaal samenwerkingsverband te bekrachtigen. Hiermee voldoet het onderwijs in West-Friesland al in een vroeg stadium aan de eerste eis die door het ministerie is opgesteld in het kader van de invoering van het Passend Onderwijs. Vanaf 1 augustus 2014 vormen alle scholen onderdeel van een samenwerkingsverband en hebben zij als samenwerkingsverband een zorgplicht. Zij moeten gezamenlijk formuleren hoe zij de zorg rondom het kind organiseren, hoe zij ondersteuning en middelen toewijzen en hoe zij daarmee voorkomen dat er te veel kinderen doorverwezen worden naar het speciaal onderwijs. De indicatiestelling voor zowel speciaal onderwijs als de geïndiceerde jeugdzorg komt te vervallen. Het samenwerkingsverband ontwikkelt een ondersteuningsplan waaruit blijkt hoe deze zorg wordt verleend, zodat voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs wordt gerealiseerd. Dit plan wordt, gelet op de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijs, door de samenwerkingsverbanden jaarlijks afgestemd met de betrokken gemeenten door middel van een OOGO (op overeenstemming gericht overleg).

1.2 Verantwoordelijkheid gemeente

De gemeenten hebben een taak om de regie te voeren bij dit OOGO. De reden hiervoor is dat het ondersteuningsplan gevolgen kan hebben op het beleid van de gemeenten en omgekeerd het onderwijs- en jeugdbeleid van gemeenten gevolgen heeft voor het ondersteuningsplan. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het (onderwijs-) achterstandenbeleid. Het aantal verantwoordelijkheden bij gemeenten neemt met de decentralisatie van de jeugdzorg alleen maar verder toe. Voor een goed verloop van het proces is het daarom allereerst noodzakelijk dat de gemeenten in de regio bestuurlijk op een lijn komen om de verantwoordelijkheden in te kunnen vullen. Vervolgens moeten de gemeenten en de samenwerkingsverbanden van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs samen optrekken bij de totstandkoming van het ondersteuningsplan, zodat de kans van slagen van het uiteindelijke OOGO toeneemt.
In januari 2012 heeft de gemeente Hoorn een opdracht verstrekt aan Hoedjes Advies om te komen tot een regionaal programmaplan Passend Onderwijs, waarbij de overige zes gemeenten in de regio in zouden participeren. Dit regionaal programmaplan moet richting geven aan de weg die de gemeenten in West-Friesland samen met het onderwijsveld willen bewandelen om te komen tot een adequate invoering van Passend Onderwijs. Als startpunt voor dit plan is een gezamenlijke visie geformuleerd door de wethouders van de Westfriese gemeenten. In hoofdstuk 2.2 is een overzicht opgenomen van de ondernomen acties uit 2012 en de nog te ondernemen acties voor de periode 2013-2014.

1.3 Passend Onderwijs als vierde transitie

Er is een duidelijke link met de aanstaande transities jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet (ter vervanging van Wet werken naar vermogen). Het verband tussen deze transities en Passend Onderwijs

is de overlap in de doelgroepen, maar ook de overgang van “recht hebben op” naar het compensatiebeginsel. Daarnaast vergt het ook een transformatie of cultuuromslag (zie regionaal transformatieplan). Het onderwijs en jeugdzorg (lees: regionale samenwerkingsverbanden en gemeenten) zullen daarom nauw samen moeten werken om kinderen en jongeren te ondersteunen bij het opgroeien, hun ouders te ondersteunen bij het opvoeden en elk kind zo passend mogelijk onderwijs te bieden (bron: www.passendonderwijs.nl). In West-Friesland wordt Passend Onderwijs mede daarom bestempeld als de vierde transitie.

2. Projectdefinitie

2.1 Doelstelling

Het doel van het project is om de invoering van Passend Onderwijs zo optimaal mogelijk te laten verlopen, met voor de gemeenten als uiteindelijk resultaat een goede aansluiting tussen zorg en onderwijs. Het regionaal programmaplan is het middel om dit te realiseren. Met het geven van uitvoering aan het regionaal programmaplan, wordt indirect ook uitvoering wordt gegeven aan het bewerkstelligen van de visie die door de gemeenten is geformuleerd op Passend Onderwijs.

2.2 Projectresultaat en afnemer

Het project 'Passend Onderwijs' moet de volgende resultaten opleveren:

Resultaat	Afnemer	Wanneer
1. Visie Passend Onderwijs	College van B&W	December 2012
2. Informatieve raadsbijeenkomst	Gemeenteraad	December 2012
3. Mindmap nav brainstormsessie	Werkgroep	Januari 2013
4. Regionaal programmaplan	College van B&W	Maart 2013
5. Format ondersteuningsplan	College van B&W	April 2013
6. Inventarisatie leerlingenvervoer	Werkgroep	Mei 2013
7. Tweede informatieve raadsbijeenkomst	Gemeenteraad	Juni 2013
8. Bepaling agenda REA/OOGO	College van B&W	Juli 2013
9. Inventarisatie OBD-middelen	College van B&W	September 2013
10. Opzetten overlegstructuur	College van B&W	December 2013
11. Ondersteuningsplan	College van B&W (en gemeenteraad?)	Maart 2014

2.3 Uitgangspunten

Om dit resultaat te bereiken moeten het nieuwe stelsel en de werkwijzen aan een aantal inhoudelijke en organisatorische uitgangspunten voldoen. Deze uitgangspunten zijn te herleiden uit de visie Passend Onderwijs.

Inhoudelijke uitgangspunten

- Door het onderwijsveld wordt Passend Onderwijs op een dusdanige manier georganiseerd dat er minder leerlingen naar speciale voorzieningen verwezen hoeven te worden;
- Geen kind de regio uit: kinderen worden zoveel mogelijk opgevangen binnen de eigen regio;
- Eén kind, één gezin, één plan;
- Ouders spelen een duidelijk rol en hun rechten zijn transparant en geborgd in het ondersteuningsplan.

Organisatorische uitgangspunten

- De gemeenten trekken in hun benadering van de invoering en implementatie van Passend Onderwijs gezamenlijk op en geven dat onder andere vorm in een structureel bestuurlijk overleg (OOGO of REA);
- Het bestuurlijk overleg vindt plaats tussen de intergemeentelijke stuurgroep Passend Onderwijs en de besturen van de samenwerkingsverbanden van het primair en het voortgezet onderwijs;
- Het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs werken (bestuurlijk) nauw samen, zodat een breed onderwijsaanbod verzekerd blijft en de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs soepel verloopt;
- Het onderwijsveld organiseert zich dusdanig dat zichtbaar wordt dat het belang van het kind/ de leerling voorop staat;

- Jeugdzorg (gemeenten), CJG's en onderwijs werken nauw samen om één kind, één gezin, één plan te realiseren;
- De gemeente neemt de regierol op zich voor wat betreft het OOGO.

2.4 Randvoorwaarden

De volgende randvoorwaarden zijn leidend voor de aanpak:

- een goed contact met het onderwijsveld (hieronder valt ook de afstemming met de projectleiders);
- inzicht in de behoefte aan een cluster 4-voorziening in West-Friesland voor de leeftijdscategorie 4-12-jarigen. Ook wordt daarin meegenomen het functioneren van het huidige aanbod aan cluster 4-voorzieningen voor 12-18-jarigen;
- harmonisering van bovenwettelijke middelen die de gemeenten ter beschikking stellen aan het onderwijs (zoals OBD-middelen);
- structureel regionaal overleg tussen de gemeenten in West-Friesland en de besturen van de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs;
- overeenstemming over wat de drie verschillende visies (van het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en gemeenten) met elkaar delen en wat dit betekent voor een ieders verantwoordelijkheid en taken;
- een door de gemeenten te realiseren verbinding met de overige drie transities;
- een goede afstemming en communicatie met het management van de gemeenten, gemeentebesturen, gemeenteraden gedurende het proces.

2.5 Afbakening

Gezien het belang en de complexiteit van de opdracht is het wenselijk de invoering van Passend Onderwijs projectmatig aan te pakken en daarbij de samenhang met de andere grote operaties goed te borgen. In het transformatieplan wordt aangegeven waarom er voor gekozen wordt om elke transitie, zo dus ook Passend Onderwijs, als afzonderlijk project binnen het project transformatie te behandelen.

3. Aanpak

3.1 Projectfasering

Fase	Activiteiten	Resultaten
Initiatief	• Inrichten ambtelijke werk- en stuurgroep Passend Onderwijs. • Opdrachtformulering projectleider Passend Onderwijs. • Betrekken externe partijen bij vervolg van het proces. • Betrekken management. • Aansluiting met transitieplan AWBZ, transitie Jeugdzorg en Participatiewet.	Projectplan (Madivosa)
Definitie	• Ontwikkelen visie • Krachtenveldanalyse Passend Onderwijs • Opstellen/bijwerken regionaal programmaplan. • Nadere analyse situatie West-Friesland (o.a. gemeentelijke budgetten leerlingenvervoer, OBD-middelen). • In kaart brengen risico's; formuleren kritische succesfactoren.	een vastgestelde visie Passend Onderwijs (Madivosa)
Ontwerp	• Ontwerpen financiële en juridische kaders en sturing. • Ontwerp organisatorische kaders: Welke taken liggen bij gemeenten, onderwijs, organisaties en inwoners? • Ontwerp invulling organisatorische taken: Wie doet wat, waarom, waar, wanneer en onder wiens verantwoordelijkheid en welke capaciteit in de formatie gaat daarmee gemoeid? Hoe vindt de indicatiestelling plaats, hoe vindt de toeleiding van onderwijs naar zorg plaats? Hoe monitoren we de inzet?	Concept ondersteuningsplan (Madivosa)
Voorbereiding	• Definitief ontwerp afronden met taken, rollen en verantwoordelijkheden. • Opstellen begroting nieuwe stelsel. • Uitwerking procedures en monitoring. • Eerste stappen inhoudelijke omslag. • Opstellen evaluatiemonitor.	Raadsbijeenkomst (gemeenteraad)
Realisatie	• Overeenstemming ondersteuningsplan in OOGO. • Procedures vastleggen, eventueel verordening opstellen etc. • Subsidierelaties/aanbesteden/inkoop. • Instellingen aan de slag met invulling ondersteuningsplan.	Ondersteuningsplan (gemeenteraad)
Nazorg	• Gefaseerde invoering • Monitoren • Bijstellen/aanscherpen stelsel • Borgen aandacht voor inhoudelijke omslag bij instellingen	een raadsbrief over de eerste resultaten

3.2 Mijlpalenplanning

	Mijlpaal	Omschrijving moment	Planning
1.	Plan van aanpak	Bepaling van invulling regierol	2011
2.	Inhuur projectleider voor 2012	Inhuur Cees Hoedjes	Januari – 2012
3.	Inrichten werkgroep	Betrekken regiogemeenten WF	Januari – 2012
4.	Visie op Passend Onderwijs	Gezamenlijke visie, afkomstig van wethouders regio	December – 2012
5.	Informatieve raadsbijeenkomst	Informeren raadsleden regio over Passend Onderwijs	December – 2012
6.	Brainstormsessie professionals	In kaart brengen verwachtingen professionals t.a.v. rol gemeenten	December – 2012
7.	Regionaal programmaplan	Kadernota voor gemeenten over Passend Onderwijs	Maart – 2013
8.	Financieringstructuur	In kaart brengen budgetten leerlingenvervoer en OBD-middelen	Mei – 2013
9.	Informatieve raadsbijeenkomst	Tweede informatiebijeenkomst raadsleden regio	Juni – 2013
10.	Onderzoek wenselijkheid/realisatie cluster 4-voorziening PO	Verkennend onderzoek naar realisatie cluster 4-voorziening samen met SWV	Juli – 2013
11.	Gezamenlijke agenda OOGO	Bepaling agendapunten voor OOGO	Juli – 2013
12.	Invulling hoofdstuk 7 ondersteuningsplan	Bepaling overlegstructuur (waaronder evt. instellen REA)	December – 2013
13.	Ondersteuningsplan in OOGO	Overeenstemming bereiken met onderwijs over ondersteuningsplan (en financiële consequenties)	Augustus – 2014
14.	Monitoring en kennisdeling: met onderwijs en projectleiders overige transities	Verbinding maken met overige transities en onderwijsveld	Doorlopend

3.3 Organisatie

Rol	**Naam**	**Afdeling/organisatie**
Bestuurlijk opdrachtgever	Peter Westenberg	Wethouder Onderwijs/gem. Hoorn
Ambtelijk opdrachtgever	Ron Jansen	Hoofd Welzijn/gem. Hoorn
Projectleider	Cees Hoedjes	Hoedjes Advies
Voorzitter stuurgroep	Peter Westenberg	Wethouder Onderwijs/gem. Hoorn
Lid stuurgroep	Elly Deutekom	Wethouder Onderwijs/gem. Medemblik
Lid stuurgroep	Lydia Groot	Wethouder Onderwijs/gem. Stede Broec
Lid werkgroep	Michaëla van der Zel	Onderwijs/gem. Enkhuizen
Lid werkgroep	Karen Bouich	Onderwijs/gem. Opmeer
Lid werkgroep	Lian Smaal	Onderwijs/gem. Stede Broec
Lid werkgroep	Cynthia van Stiphout	Onderwijs/gem. Medemblik
Lid werkgroep	Natasha Klaver	Onderwijs/gem. Koggenland
Lid werkgroep	Anne Vrieze	Onderwijs/gem. Drechterland
Lid werkgroep	Maarten Boxem / Janneke Hendricks	Onderwijs/gem. Hoorn

4. Financiën

4.1 Kosten en wijze van financiering

Dit voorstel heeft directe financiële gevolgen voor 2013 en indirect voor 2014. De kosten voor 2013 komen uit op € 25.000,-. Dit bedrag is nodig voor de inhuur van de projectleiding (0,5 fte) en inhuur van administratieve ondersteuning (40 uur). Genoemd bedrag is exclusief BTW, maar inclusief reiskosten en eventuele verdere kosten. Voorgesteld wordt deze kosten op draagkracht (inwonersaantallen) te verdelen onder de regiogemeenten, zie 4.3. Dit bedrag is benodigd voor de ureninzet van de externe projectleider.

Er worden geen middelen vanuit het rijk beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de invoering van Passend Onderwijs.

4.2 Projectbegroting

Personele kosten voor ondersteuning 2013

Externe projectleiding (0,5 fte)	€ 22.500,-
Externe administratieve ondersteuning	€ 2.500,-
Totaal	**€ 25.000,-**

Overige activiteitenkosten (accommodatie, catering voor bijeenkomsten, inhuur) zijn niet begroot. Mochten zich incidentele kosten voordoen, dan wordt bekeken of dit gefinancierd kan worden uit het budget dat beschikbaar is gesteld voor de transformatie.

In augustus 2014 wordt Passend Onderwijs ingevoerd. Het is in dit stadium nog niet mogelijk om een inschatting te maken van het benodigd budget voor 2014.

4.3 Kosten per gemeente

Wanneer de kosten op basis van inwonersaantallen verdeeld wordt over de zeven Westfriese gemeenten, dan zijn dit de kosten per gemeente voor 2013:

Gemeente	Aantal inwoners 01-01-2012	Aandeel per gemeente
Drechterland	19.300	€ 2.329,29
Enkhuizen	18.268	€ 2.204,74
Hoorn	71.254	€ 8.599,53
Koggenland	22.345	€ 2.696,78
Medemblik	43.117	€ 5.203,72
Opmeer	11.393	€ 1.375,00
Stede Broec	21.468	€ 2.590,94
Totaal	207.145	€ 25.000,00

De gemeente Hoorn betaalt de facturen en brengt deze inclusief BTW in rekening bij de deelnemende gemeenten volgens de afgesproken verdeling.

5. Beheersing

5.1 Kwaliteit

Voor Passend Onderwijs is de eindverantwoordelijke Ron Jansen, afdelingshoofd Welzijn van de gemeente Hoorn. Hij heeft de supervisie op de termijnen en outcome van de processen die in gang worden gezet. Deze inzet van de processen wordt gemonitord door sturing op de vooraf afgesproken mijlpalen. De externe projectleider Cees Hoedjes bewaakt voor deze transitie de termijnen.

De kwaliteit moet met name worden gezocht in de verbinding van de verschillende decentralisaties; om te komen tot een doelmatige en efficiënte inzet op de verschillende deelgebieden. De bewaking van deze ontwikkelingen vindt plaats door de programmamanager van het Programma Transformatie. Ook deze programmamanager zal de koppeling met het (boven)regionale bewaken.

5.2 Risicomanagement

In dit plan worden alleen de risico's benoemd die zich voor kunnen doen in het traject tot de inwerkingtreding van het ondersteuningsplan. De risico's van de transities en transformatie van Passend Onderwijs wordt in het nog op te stellen transitieplan meegenomen.

Risico	Maatregel
Wij/zij-cultuur doordat er onvoldoende naar elkaar geluisterd wordt.	• Goede informatie-uitwisseling tussen beide partijen. • Inhuur projectleider die taal onderwijsveld spreekt. • Zitting projectleider, plus beleidsadviseur gemeente, in overleggen onderwijs.
Onvoldoende zicht op elkaars taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.	• Organiseren brainstormsessie om verwachtingen professionals t.a.v. gemeenten in kaart te brengen. • Organiseren raadsbijeenkomst om alle raadsleden uit de regio te informeren over Passend Onderwijs. • Presentatie Rob Gerdes aan stuurgroep en werkgroep over SWV. • Verwachtingen afstemmen.
Onvoldoende bereidheid om stukje autonomie af te staan.	• In vroegtijdig stadium bestuurders SWV en gemeenten met elkaar in contact brengen. • Benadrukken overeenkomsten visie VO, PO en gemeenten. • Bestuurders agenda en onderwerpen laten bepalen mbt ondersteuningsplan.
Gebrekkige samenwerking tussen gemeenten	• Afspraken maken over beschikbare uren leden werkgroep. • Kwalitatief goed werkgroepoverleg. • Goede informatievoorziening richting afdelings-hoofden.

5.3 Communicatie

Hieronder treft u het voorstel voor de communicatieaanpak voor de transitie Passend Onderwijs in de West-Friesland.

5.3.1 Uitgangspunten communicatie

Communicatie is een cruciale sleutel tot het welslagen van het decentralisatie proces. De communicatie moet op de niveaus van gemeentelijke bestuurders, gemeentelijke ambtenaren,

samenwerkingsverbanden in het onderwijs, afzonderlijke scholen en ouders worden vormgegeven.
Op 6 december 2012 is er door de stuurgroep Passend Onderwijs een raadsbijeenkomst georganiseerd waarin de raadsleden van de Westfriese gemeenten geïnformeerd werden over Passend Onderwijs. Tijdens deze bijeenkomst is de vraag voorgelegd aan de raadsleden hoe zij geïnformeerd wensten te worden over de voortgang van Passend Onderwijs. Een meerderheid sprak de voorkeur uit voor een tweede regionale raadsbijeenkomst, boven een nieuwsbrief. De raadsbijeenkomst staat gepland voor de zomer van 2013.

5.3.2 Plan van aanpak communicatie
Voor de vier transities wordt een overkoepelend communicatieplan opgesteld.

5.4 Capaciteit
Voor de uitvoering van dit plan is een tijdelijke (tot de inwerkingtreding van Passend Onderwijs, op 1 augustus 2014) projectorganisatie nodig die aanvullend is op de bestaande overlegstructuur binnen het jeugdbeleid. De tijdelijke projectstructuur is in beeld gebracht in hoofdstuk 3.3.
Per projectlid wordt de urenbesteding aan Passend Onderwijs voor 2013 geschat op 56 uur.

5.5 Samenhang/relatie andere projecten
Er is een duidelijke relatie met de overige transities. Om die reden is er ook besloten Passend Onderwijs te behandelen als vierde transitie en op te nemen in het transformatieplan.

Er zijn parallellen tussen de vier transities, de aandachtspunten daarbij zijn:
- fasering en invoering. De invoeringstrajecten moeten op elkaar worden afgestemd;
- visie op de verantwoordelijkheden van de burgers en lokale overheid;
- de wijze waarop de informatie en adviesfunctie wordt vormgegeven en de systematiek achter het bepalen van de toegang en de vraagverheldering;
- de benodigde cultuuromslag die in het hele sociale domein plaats moet vinden.

Welzijn nieuwe stijl
De gedachte achter Welzijn nieuwe stijl wordt gekenmerkt door verandering van gedrag. De gedachte achter het “claimen van een recht” wordt langzamerhand omgebogen naar het zoeken naar een gepaste “oplossing”. Zo wordt er niet meer op aanbod gestuurd, maar op de vraag gestuurd die daadwerkelijk leeft. Dit betekent voor zowel de benadering van de burgers als de benadering van de gemeente naar organisaties toe een gedragsverandering.

Pilotproject met transitie Jeugdzorg
De aansluiting tussen CJG en het Schoolmaatschappelijk Werk is van belang bij zowel de transitie Passend Onderwijs als de transitie Jeugdzorg. Met de transitie Jeugdzorg wordt daarom gekeken naar de mogelijkheid om een pilotproject op te zetten, waarbij de samenwerking wordt gezocht tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Primair Onderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Voortgezet Onderwijs, om de toeleiding van onderwijs naar zorg goed vorm te kunnen geven.

Samenhang Koplopersproject
In Stede Broec is men in het Koplopersproject bezig om na te gaan hoe je de ondersteuning aan kinderen die school verzuimen vroegtijdig kunt aanbieden. Daartoe is gesproken met partijen als Jeugdreclassering, Raad voor de kinderbescherming, Leerplichtambtenaren, ZAT, AMW. Dit thema komt terug in een LEA-werkconferentie.